ÜNİVERSİTE KAMPÜSLERİNDE FİZİKSEL DEĞİŞİMİN İNCELENMESİ: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ALÂEDDİN KEYKUBAT KAMPÜSÜ ÖRNEĞİ¹

THE EXAMINATION OF PHYSICAL CHANGES IN THE UNIVERSITY CAMPUSES: EXAMPLE OF ALAEDDIN KEYKUBAT CAMPUS OF SEL- CUK UNIVERSITY

Zafer KUYRUKÇU¹, Mehmet UYSAL²

¹ Selçuk Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Konya / Türkiye

² Necmettin Erbakan Üniversitesi Müh.-Mim. Fak. Mimarlık Böl. Konya / Türkiye

Öz: Üniversiteler, büyük ve karmaşık bir yapıya sahip, yüksek maliyetli yatırımlardır. İnsan altyapısının ve yükseköğretim ile bilimsel araştırma hizmetlerinin ülke sathına dengeli dağılımında önemli bir rol oynayan, ülkesel ve bölgesel kalkınmaya katkıları olan toplumsal kurumlardır. Uzun süreler hizmet görece büyük ölçekli eğitim ve kültür yatırımları olan üniversiteler, günümüzde toplumsal ilerlemede öncü kurumlar olarak görülmektedir. Bu nitelikleriyle toplumsal ve evrensel gelişmeler karşısında sürekli bir gelişim ve değişim içindedirler. Planlama aşamasında gelecekteki değişim ve gelişimleri düşünülmemeyen üniversiteler, uzun süre görevlerini eksiksiz yapamadıkları gibi kuruluşları çok büyük mali kaynaklar gerektiren bu kurumlar, ülke ekonomisine de büyük zararlar verebilir. Bu nedenle, üniversite planlamasında büyüme ve değişim kavramı uzun vadeli projeksiyonlar gerektiren bir konu olarak görülmelidir. Bu etkenler (değişebilirlik ve büyüebilirlik), yalnızca yeni üniversitelerin tasarımında değil, mevcut üniversitelerin fiziki planlamalarının gelişiminde ve içinde bulundukları kentlerin veya çevrelerindeki yerleşmeler ile olan ilişkilerinin düzenlenmesinde de önemli role sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Fiziksel Değişim, Kampüs, Kampüslerde Büyüme ve Değişim

Abstract: Universities are high-cost investments with big and complex structures. They are social institutions who play an important role in the balanced distribution of human infrastructure and the services of higher education and scientific research to the whole country and contribute to territorial and regional development. Universities which are large-scaled educational and cultural investments to function for long periods of time are considered as pioneer institutions in social advancement today. With these qualities, they are in constant development and change in the face of social and universal developments. Universities whose changes and developments in the future are not thought in the planning phase are not only unable to fulfil their tasks properly but these institutions whose foundations require huge financial resources may also cause great damages to the national economy. Therefore, the concept of growth and change must be considered as an issue requiring long-term projections in university planning. These factors (changeability and growability) have an important role not only in the design of new universities but also in the development of existing universities' physical planning and the regulation of their relationships with the cities they are located in or the settlements in their surroundings.

Key Words: University, Physical Change, Campus, Growth and Change in Campuses

Doi: 10.17365/TMD.2015614141

(1) *Sorumlu Yazar: Zafer KUYRUKÇU, Selçuk Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Konya / Türkiye*
zaferkuy@gmail.com *Geliş Tarihi / Received: 23.06.2015* *Kabul Tarihi / Accepted: 28.10.2015* *Makalenin Türü: Type of article (Araştırma – Uygulama / Research -Application)* *Çıkar Çatışması / Conflict of Interest: Yok / None* *“Etik Kurul Raporu Yok – None of Ethics Committee”*

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

1. GİRİŞ

Toplumdaki sosyo-kültürel, teknolojik, ekonomik gelişmelere paralel olarak üniversite eğitime süreç içinde artan bir talep oluşmakta ve bu talep artışı önceden yapılmış olan üniversiteleri, maksimum düzeyde öğrenciye eğitim vermeye zorlamaktadır.

Bir üniversitenin planlamasında göz önünde tutulması gereken en önemli husus, tasarımın makro, mikro ve orantısız mikro büyümelere cevap verecek şekilde yapılmasıdır. Makro büyüme, ileride kurulabilecek yeni fakülte ve hizmet birimlerini; mikro büyüme, kurulması planlanmış fakülte ve hizmet birimlerinin kendi içlerindeki zamana, personele ve gelişecek ihtiyaçlara bağlı olarak büyümesini; orantısız mikro büyümeler ise öğrenci artış hızı, bilimdeki gelişmeler gibi bazı faktörlere bağlı olmadan gereksinme duyulabilecek büyümeleri ifade etmektedir.

Yeni kurulacak bir üniversite kampüsünün tümünün bir seferde inşa edilmesi hem gereksiz hem de ekonomik olmayan bir durumdur. Bu nedenle üniversiteler az sayıda bina ve öğrenciyle öğretime başlamakta, zaman içinde öğrenci sayısındaki artışa paralel olarak bina sayısı artmakta ve kampüs büyümektedir. Buradan da anlaşılacağı gibi, kampüs aşama aşama inşa edilerek, sürekli büyüyecek şekilde planlanmalıdır. Kampüsün bu dinamik yapısı, büyüme ve değişim kavramlarını planlamanın en önemli kararlarından biri yapmaktadır.

Bu çalışmanın amacı; üniversite kampüslerinde zaman içinde ortaya çıkan birtakım ilave ihtiyaçların üniversite kampüslerinde oluşturduğu değişimleri incelemektir. Bu değişimlerin yapıları çevre üzerindeki etkisini ortaya koymak için Selçuk Üniversitesi Alâeddin Keykubat Kampüsü deneysel çalışma alanı olarak seçilmiştir.

2. MATERYAL ve METOD

Çalışmanın ana materyalini, üniversite kampüsleri oluşturmaktadır. Örneklem alanı olarak Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubat Kampüsü seçilmiş ve kampüsün organizasyonel yapısındaki fiziksel değişim incelenmiştir.

Çalışmada dört aşamalı bir metod izlenmiştir. Birinci aşamada; Alaeddin Keykubat kampüsü'nün tarihçesi ve masterplan çalışmaları anlatılmıştır. İkinci aşamada; Alaeddin Keykubat Kampüsü'nün değişim sürecinin akademik, idari, barınma, dinlenme ve rekreasyon bölgeleri ile bu bölgeleri birbirine bağlayan ulaşım sistemi olmak üzere beş grup altında incelenmesi, yapılaşmanın başladığı yıldan itibaren kampüslerin planlamasında üst karar organı olan rektörlerin görev yaptığı dönemlerle bağlantılı olarak yapılmıştır. Üçüncü aşamada, ikinci aşamada yapılan mekânsal analizler sonucu elde edilen bulgular; Alaeddin Keykubat Kampüsü'nde bölgelere göre değerlendirilmiştir. Son aşamada ise değerlendirmeler ışığında tespit edilen sonuçlar aktarılmıştır.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

3. ÜNİVERSİTE KAVRAMI ve ÜNİVERSİTELERİN TARİHSEL GELİŞİMİ

3.1. Üniversite Kavramı

Üniversite sözcüğü, Latince **universitas**'tan (bütün, hep, hepsi) Batı dillerine, Cumhuriyet'in kuruluşuyla birlikte, Fransızca **université**'den (toplum bütününe açık, bütün bilgilerin öğretildiği kurum) dilimize geçmiştir (Sönmezler, 2003: 9).

Yükseköğretim Kanunu'nun 3. maddesine göre ise **Üniversite**, “bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, yüksek düzeyde eğitim- öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan fakülte, enstitü, yüksekokul vb. kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.”

3.2. Dünya’da Üniversitelerin Tarihsel Gelişimi

Ortaçağ Avrupası’nda, günümüz Batı Üniversitelerinin prototipleri sayılan ilk üniversitelerinin kurulması 11. yüzyılın sonlarıyla 12. yüzyıl başlarına rastlamaktadır. Birer kent unsuru olan ilk üniversiteler (Bologna-Paris), gerek kurumsal yapıları gerekse eğitim yapıları ile birbirinden ayrılmaktadır (Nitschke, 1970: 15).

Avrupa’nın en eski üniversitesi olarak bilinen Bologna Üniversitesi, 1088 yılında kurulmuş olmakla beraber, mesleki öğrenim görmek isteyen öğrenciler tarafından finanse edilmektedir Katolik Kilisesi tarafından finanse edilen Paris Üniversitesi, 1160 yılında kurulmuş olup amacı ruhban sınıfı yetiştirmektir. Paris Üniversitesi’nden kısa bir süre sonra kurulan Oxford Üniversitesi

(1167) ve Cambridge Üniversitesi (1209), gerek işleyiş metodları gerekse öğretim programları bakımından Paris Üniversitesi’ni model almıştır (Gürüz vd., 1994: 57).

Genel kabule göre ise modern üniversite, Fransız Devrimi’nin ve Napolyon Savaşları’nın etkisiyle 1810 yılında Wilhelm von Humboldt tarafından Berlin’de kurulan Humboldt Üniversitesi ile başlamaktadır (Timur, 2000: 361). Alman idealist düşünürlerinin fikirleri temelinde kurulan modern üniversite ile Ortaçağ üniversitesini ayıran en temel unsur, eski üniversitelerin ağırlıklı olarak eğitimle, bilgi aktarmakla meşgul olmaları, modern üniversitelerin ise daha fazla araştırma odaklı olmasıdır (Kerr, 2001; Wissema, 2009; Akt. Çetinsaya, 2014: 22).

Berlin Üniversitesi modeli, başta ABD olmak üzere birçok ülkeyi etkilemiştir. Amerikan üniversiteleri, bir yandan Humboldt Üniversitesi modelinden etkilenirken, diğer yandan kendi özgünlüklerini ve sentezlerini de yaratmışlardır (Kerr, 2001; Akt: Çetinsaya, 2014: 23). Nitekim 19. yüzyılın ikinci yarısından başlayarak, bu amaçla kampüsler kurmak üzere eyaletlere büyük topraklar bağışlanmış, bu imkânlar sayesinde teknik ve mesleki yönelimi güçlü olan ve kamu hizmetine adanmış çok sayıda üniversite ve kolej kurulmuştur (Çetinsaya, 2014: 23). Amerikan üniversite modeli, zaman içinde dünyada model olarak Alman üniversitelerinin yerini almaya başlamıştır.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

3.3. Türkiye’de Üniversitelerin Tarihsel Gelişimi

Bugünkü yükseköğretim kurumlarımız, Batı’dan olduğu gibi almış olduğumuz kurumlar olmasına rağmen yükseköğretimimizde geleneksel kurumun “medrese” olduğunu görmekteyiz. İslam dini esaslarına uygun bilgilerin öğretildiği medreselerin, 10. yüzyılda oluşmaya başladığı bilinmekle beraber düzenli bir eğitim-öğretim kurumu niteliği taşıyan ilk medreseler, Büyük Selçuklu Veziri Nizamülmülk tarafından 11. yüzyılda kurulmuştur.

Anadolu’daki ilk medreselerin ise 12. yüzyıl ortalarından itibaren oluştuğu görülmekte olup (Türeyen, 2002: 11) Danişmentliler tarafından Tokat ve Niksar’da açılan Yağıbasan Medreseleri, Anadolu’daki ilk medreselerdir.

Osmanlı’nın imparatorluk dönemine gelindiğinde ise külliyelerin oluştuğu gözlemlenmektedir. Süleymaniye Külliyesi, Osmanlı yükseköğretiminin doruk noktasını temsil etmektedir (Sönmezler, 2003: 34).

Medreseler dışında, batı türü ilk yükseköğretim kurumları;

- ✓ 1773 yılında donanmanın ihtiyaç duyduğu teknik elemanları yetiştirmek üzere kurulan Mühendishane-i Bahri-i Hümayun
- ✓ 1795’te kurulan Mühendishane-i Berri-i Hümayun

✓ 1826’da Tıbhane-i Amire (hekim yetiştirmek üzere)

✓ 1834’te kurulan Mekteb-i Ulum-u Harbiye’dir (Tekeli, 2010: 131).

Eğitim ve bilim tarihçilerimiz tarafından ilk Türk Üniversitesi olarak kabul edilen Darülfünun, 1846 yılında kurulmuş olup 1863 yılında eğitim-öğretime başlamıştır. 3 Mart 1924’te çıkartılan Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile Medreseler tamamen kaldırılmış, Darülfünun pozitif bilimlerin okutulduğu tek yükseköğretim kurumu olarak kalmıştır (Namal ve Karakök, 2011: 27-29). 1933 yılında çıkarılan 2252 sayılı Kanun ile Darülfünun kaldırılmış yerine Cumhuriyet döneminin ilk üniversitesi olan İstanbul Üniversitesi kurulmuştur.

2015 yılı itibariyle devlet üniversitesi sayısı 104’e ve vakıf üniversitesi sayısı 72’ye ulaşırken toplam üniversite sayısı 176’ya yükselmiştir.

3.4. Kent Dışı Üniversiteler (Üniversite Kampüsleri)

Üniversitenin kentin dışına çıkması ilk olarak ABD’de gerçekleşmiştir. Her ne kadar Latince bir terim olsa da kampus, Amerika’ya özgü yeni bir eğitimsel kavramı yansıtmaktadır. Kampüs terimi ilk olarak, kent dışında, geniş bir park içinde, 1746 yılında kurulmuş olan Princeton Üniversitesi için kullanılmıştır (Turner, 1990: 47).

Amerika’da 1862 yılında çıkarılan bir yasa ile (The Morrill Land Grant Act) birçok yeni üniversite kurulmuştur. Endüstri Devriminin etkisiyle, özellikle

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

tarım ve makina alanlarında herkese açık pratik eğitim vermeyi amaçlayan bu yeni üniversiteler için her eyalette arazi ve kaynak tahsis edilmiştir. Kuruldukları yasanın adıyla anılan, ‘Land Grant’ üniversitelerinin planlamasında yeni fikirler ile öne çıkan Frederick Law Olmsted, aynı zamanda New York’taki Central Park’ın da tasarımcısıdır. Olmsted’e göre, “kampüs ne şehirden çok uzak, ne de şehrin tam orta yerinde olmalıydı; en uygun konum şehrin hemen dolaylarıydı. Üniversite çevresiyle bütünleşmeli, üniversite açık alanlarından kamu faydalanabilmeli, öğrenci yurtları kışla görünümünden çıkarılmalı ve konaklama için öğrenci evleri (cottage system) yapılmalıydı.” (Turner, 1990: 140-141).

Amerika’da kentten tamamen bağımsız bir yerleşme modeli olarak ortaya çıkan üniversite kampüsü, II. Dünya Savaşından sonra hemen hemen tüm dünya ülkelerinde ideal bir planlama aracı ve bağımsız bir yerleşme modeli olarak görülmüştür.

3.5. Üniversite Kampüslerinde Büyüme ve Değişim

Üniversiteler doğaları gereği erişebilecekleri en üst noktaya erişmek isterler. Büyüme isteği üniversitelerin en önemli özelliğidir. Çünkü üniversiteler bilim üreten açık kurumlardır. Açık kurum olmaları nedeniyle de büyümesini ve gelişmesini sürdürdüğü sürece varolabilir. Üniversiteler, çağdaş yaklaşımları yansıtan yenilikçi kurumlardır. Bu nedenle üretim üniversitelerde süreklilik arz eder. Sürekli üretim ise sürekli büyüme ve gelişmeyi

beraberinde getirir (Doğan, 2005; Akt: Yıldızoğlu, 2006: 44-45).

Yeni kurulacak üniversite kampüsünün bir defada tamamının inşa edilmeyip aşama aşama yapılacağı söz konusu olduğundan bir takım parçaların tekrar edilerek bütüne ulaşılması çok daha ekonomik ve pratik olacaktır. Üstelik üniversitenin öğretim üyesi ve öğrenci sayısındaki artışa paralel olarak, önceden planlanan doğrultuda yeni parçaların yapımı da sürdürülebilecektir (Çınar, 1998: 39-40).

3.6. Kampüsün Organizasyonel Yapısında Değişim

Üniversite kampüslerindeki aktiviteler açısından bakıldığında organizasyon, etkinliklerin mekan içindeki dağılımlarını, ritim ve tempolarını belirler. Ayrıca organizasyon, etkinliklerin zaman içinde yer alış sıralarını denetler. Organizasyonlar amaçlarına binalar aracılığıyla ulaşabildiklerinden, belirli bir organizasyon belirli bir bina gerektirmektedir. Organizasyon ve amaçlarının durağan olmadığı unutulmamalıdır (Çınar, 1998: 43).

Bir üniversitenin organizasyonel yapısı kampüslerde bulunması gereken temel fonksiyonlar içerir. Bunlar akademik bölge, idari bölge, dinlenme ve rekreasyon bölgesi, barınma bölgesi ve bu fonksiyonlar arasındaki ilişkiyi kuran ulaşım sistemidir (Şekil 1).

Üniversite temel fonksiyonları; yani bilgi üretimi ve iletimi ile mesleki öğretim, üniversiteler içindeki belirli organizasyonlar vasıtasıyla ger-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

çekleştirilmektedir. Bu organizasyonlar fakülteler, yüksekokul ve enstitüler, laboratuvarlar vb. dir. Bu organizasyonlarda, üniversitenin temel fonksiyonlarına ilişkin eylemler daha farklı ve daha çok sayıda ve karmaşık biçimde yer alabilmekte ve giderek bu organizasyonların büyümeleri

sonucunu doğurabilmektedir. Organizasyonel değişmeye üniversite bünyesine yeni eklenecek fakülteler, laboratuvar ve enstitülerin yanında sistem elemanlarının bazılarının büyümesi dahi buna sebep olabilmektedir (Erkman, 1990: 28).

Şekil 1. Bir Kampüsün Organizasyonel Yapısı (Çınar, 1998: 44)

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

4. S.Ü. Alaeddin Keykubat Kampüsü'nde Fiziksel Değişim

4.1. Selçuk Üniversitesi Tarihçesi

11 Nisan 1975 tarihinde yürürlüğe giren 1873 sayılı kanunla yurdumuzda dört üniversitenin (Samsun-19 Mayıs, Elazığ- Fırat, Bursa-Ulu-dağ ve Konya-Selçuk) kurulması öngörülmüş ve Selçuk Üniversitesi de bu kanuna istinaden kurulmuştur. 1976-1977 eğitim-öğretim yılında Fen ve Edebiyat Fakültesi olarak faaliyete geçen Selçuk Üniversitesi, 1982 yılına kadar kayda değer bir gelişme gösterememiştir

Selçuk Üniversitesi için atılım yılı ise 1982 olmuştur. 41 sayılı Kanun Hükmündeki Karamame ile bir anda 8 fakülte, 4 yüksekokul ve 3 enstitü seviyesine ulaşmıştır.

2011 yılı itibariyle Selçuk Üniversitesi'nin bünyesindeki fakülte sayısı 24'e yükselmiştir. Ancak 2011 yılı Aralık ayında Selçuk Üniversitesi Meram yerleşkelerinde bulunan Meram Tıp Fakültesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi ve İlahiyat Fakültesi Konya'daki ikinci devlet üniversitesi olan Necmettin Erbakan Üniversitesi'ne bağlanmıştır (Anonim, 2015).

Bugün bünyesinde 22 fakülte, 6 enstitü, 5 yüksekokul, 22 meslek yüksekokulu, 1 devlet konservatuvarı bulunan Selçuk Üniversitesi, 80.000'e yakın öğrencisi ile Türkiye'nin en büyük eğitim kurumları arasında yer almaktadır. Alaeddin Keykubat Kampüsü'nde ise 19 fakülte, 6 enstitü, 2 yüksekokul, 4 meslek yüksekokulu ve 1 devlet

konservatuvarı bulunmakta olup 60.000'i aşkın öğrenci vardır.

4.2. S.Ü. Alâeddin Keykubat Kampüsü Master Plan Çalışmaları

Kampüs sahası olarak bugünkü Alaeddin Keykubat Kampüsü'nün bulunduğu İstanbul yolu 20. km üzerindeki Ardıçlı Köyü hudutları dahilinde kalan Buzluk mevkiinde büyük çoğunluğu hazineye ait olan 9.200 dekarlık alan belirlenmiştir (Semiz, 1999). 1997 yılında ise kampüs arazisini büyütme düşüncesiyle 6.200 dekarlık bir arazi daha alınarak sınırlar genişletilmiştir.

Projelendirilmesi TEKSİS grubu tarafından üstlenilen üniversitenin planlanmasına öncelikle bir ön çalışma yapılarak başlanmış, bu çalışma sonucu Selçuk Üniversitesi'nin Fen, Edebiyat, Tıp, Ziraat ve Veteriner Fakülteleri olmak üzere beş fakülteli bir üniversite haline dönüşmesi ve 2000 yılına kadar Rektörlük; merkezi yönetim üniteleri ve dokümantasyon merkezi, Fen Fakültesi, Edebiyat Fakültesi, Tıp Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Veteriner Fakültesi, Merkez Kütüphanesi ve Matbaası, Merkezi Kafeterya, Mediko-Sosyal Merkezi, Spor Tesisleri, Rektörlük Misafirhanesi, Öğretim Elemanı Lojmanları yapılarının tamamlanması planlanmış ve 2000 yılında öğrenci sayısının 10.000 olması öngörülmüştür (Anonim, 1980).

İlk etap araştırması olan ön çalışmanın devamında 1980 ve 1981 yıllarında Teksis Firmasına Kampüs Genel Yerleşim planı, fikir projeleri ve maketi yaptırılmıştır. İlk yerleşim planlarında yapılan bazı değişikliklerle 1984 yılında kampüs alanının kesin projeleri oluşturulmuştur (Şekil 2).

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 2. S.Ü. Alaeddin Keykubat Kampüsü Genel Yerleşim Planı, 1984

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter
ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

4.3. S.Ü. Alâeddin Keykubat Kampüsü'nde Fiziksel Değişim

S.Ü. Alaeddin Keykubat Kampüsü'nün değişim sürecinin akademik, idari, barınma, dinlenme ve rekreasyon bölgeleri ile bu bölgeleri birbirine bağlayan ulaşım sistemi olmak üzere beş grup altında incelenmesi, yapılaşmanın başladığı yıldan itibaren kampüslerin planlamasında yönetici işlevi ile üst karar organı olan rektörlerin görev yaptığı dönemlerle bağlantılı olarak yapılmıştır.

4.3.1. Rektör Prof. Dr. Halil CİN (1984-1995) Döneminde Fiziksel Değişim

Akademik Bölgede Fiziksel Değişim

Akademik bölgedeki ilk temel atma, 1983 yılında Fen ve Edebiyat Fakültesi bölümlerine ait bloklarla başlamıştır. 1987-1988 eğitim- öğretim yılında ise Edebiyat Fakültesi'ne ait A-B-E blokları kullanıma açılmış ve Fen- Edebiyat Fakültesi ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi bu binaya taşınmıştır (Şekil 3).

Şekil 3. Fen-Edebiyat Fakültesi, 1986 (Ötken, 2003: 13)

1990 yılı sonu itibariyle Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu'nun atölye ve dersane blokları; 1991 yılında ise idare binası tamamlanmıştır. Veteriner Fakültesi'nin G bloğu ve Ziraat Fakültesi'nin C-H blokları ile bir adet geçiş bloğu ise 1991 yılında tamamlanarak hizmete alınmıştır.

Fen bloklarının E-3 laboratuvar bloğu 1991 yılında bitirilerek Mühendislik-Mimarlık Fakültesi'nin

kullanımına sunulmuş ve 1993 yılında E-1 anfi bloğu bitirilerek hizmete alınmıştır. 1993-94 öğretim yılında Devlet Konservatuarı, daha önce yemekhane olarak kullanılan bilgi işlem binasında, İletişim Fakültesi ise Rektörlük idari binasında eğitim vermeye başlamıştır. 1995 yılı itibariyle Veteriner Fakültesi'nin M bloğu ile Ziraat Fakültesi'nin G bloğu tamamlanmıştır (Anonim, 1995: 53-57).

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 4. Ziraat Fakültesi, Lojmanlar, Veteriner ve Müh.-Mim. Fakültesi, 1991 (Ötken, 2003: 15)

İdari bölgede fiziksel değişim

Kampüsün merkezinde yer alan Rektörlük, Fen-Edebiyat Fakültesi ve lojmanlar ile birlikte yapımına başlanan ilk yapılardan birisidir. Bu proje 4 blok olarak (makam bloğu, yönetim bloğu, bilgi işlem bloğu ve mediko-sosyal bloğu) tasarlanmıştır (Anonim, 1987: 52). 1987 yılında tamamlanan Bilgi İşlem Binası, yemekhane olarak hizmete

açılmıştır (Şekil 5). Yine mediko-sosyal binası Dişçilik Fakültesi'ne dönüştürülmüş ve 1988-89 yılında hizmete açılmıştır (Anonim, 1988: 56). Ayrıca Rektörlük yönetim binasında bazı fakülteler (Ziraat, Hukuk Fakültesi, Sosyal Bilimler M.Y.O., İletişim Fakültesi) de kendi binalarına taşınana kadar eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmüşlerdir (Anonim, 1990: 54-58).

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 5. İnşaat Halindeki Rektörlük; Merkezi Yönetim Üniteleri ve Dökümantasyon Merkezi, 1987 (Ötken, 2003: 14)

15000 kişilik Merkezi kafeterya binası inşaatına 1988 yılında başlanmış ve 1994-1995 eğitim-öğretim yılı başında hizmete girmiştir. 1991 yılında merkezi oditoryum ve kütüphane tesislerinin ihalesi yapılarak inşaatlarına başlanmıştır (Anonim, 1992: 67).

Dinlenme ve rekreasyon bölgesinde fiziksel değişim

1983 yılı başlarında Kampüs alanına 100.000 fidan dikilerek ağaçlandırma çalışmalarına başlanılmıştır. 1990 yılında Atatürk ve Türk büyükleri

anıtlarının çevre tanzimleri ile birlikte yapımları gerçekleştirilmiştir (Anonim, 1991: 58).

Tören alanı ile Alâeddin Öğrenci Yurdu arasında kalan bölgede 1500 kişilik anfi tiyatro yer almakta olup yapımı 1992 yılında Kültigin Anıtı Çevre Düzenlemesi ile birlikte tamamlanmıştır. Ayrıca 1989 yılında temeli atılan 7000 kişilik Kampüs Camii (Şekil 6), Türk Anadolu Vakfı tarafından yaptırılarak 1995 yılında ibadete açılmıştır (Anonim, 2012a).

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 6. Cami İnşaâtı, 1993 (Ötken, 2003 18)

Barınma Bölgesinde Fiziksel Değişim

Yapımına 1983 yılında 12 blok (her blok 8 daire) olarak başlanan lojmanlar, 1995 yılı itibariyle

tamamlanmıştır. Bunlardan 1. blok misafırhane olarak hizmete açılmıştır (Şekil 7).

Şekil 7. Ziraat Fakültesi ve Lojmanlar, 1989 (Ötken, 2003: 13)

Yerleşim bölgesinin güneyinde bulunan Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı Alâeddin Öğrenci Yur-

du 1992 yılında 2000 kapasiteli olarak hizmete açılmıştır (Şekil 8).

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 8. Alâeddin Öğrenci Yurdu, 1993 (Ötken, 2003: 16)

Ayrıca 1990'lı yıllarda Rektörlük bünyesinde “öğrenci ev kiralama bürosu” kurulmuştur. Bu büro marifetiyle öğrencilere hem kiralık ev temin edilmiş hem de ev sahibi ve öğrenci arasındaki sözleşme ve vaki ihtilaflarda devreye girilerek problemlerin çözülmesi yolunda yardım sağlanmıştır (Anonim, 1989: 58).

Ulaşım Sisteminde Fiziksel Değişim

Kampüste Fen-Edebiyat ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi 1987-1988 yılında hizmete açılmasına rağmen bu birimlere öğrencilerin başlangıçta gi-diş-geliş problemleri tam olarak çözülememiştir. Belediye ile yapılan görüşmeler sonunda sınırlı sayıda otobüsün kampüse tahsisi sağlanmış fakat soruna köklü çözüm getirilememiştir. 1990 yılın-

dan itibaren öğrencilerin kampüse gidip gelmeleri için otobüs firmaları ile ihale yapılarak kampüs öğrenci taşımacılığına çözüm getirilmiştir (Anonim, 1994: 54).

Konya'da, Alaeddin Tepesi ve Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubat Kampüsü arasında, mevcut hafif raylı ulaşım sisteminin yapımı 1980'li yılların sonunda planlanmış, bu projenin ilk etabı olan 10.690 metrelik Alaeddin Tepesi ve Otogar arası güzergahın yapımı 1992 yılında tamamlanmıştır. Daha sonra, projenin ikinci etabı olan 8.046 metrelik Otogar ve Alaeddin Keykubat Kampüsü arası güzergahın yapımı 1995 yılında bitirilmiş ve hizmete açılmıştır (Kaya, 2005: 1). Ayrıca 1992 yılından itibaren Kampüs-Şehir Merkezi dolmuş seferleri çalışmaya başlamıştır.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 9. Alaeddin Keykubat Kampüsü, 1984-95 (Rektör Prof. Dr. Halil CİN dönemi)

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

4.3.2. Rektör Prof. Dr. Abdurrahman KUTLU (1995-2003) döneminde fiziksel değişim

Akademik bölgede fiziksel değişim

1996 yılında Oditoryum idari bloğu tamamlanarak İletişim Fakültesi buraya taşınmıştır. Yine 1996 yılında temeli atılan Mesleki Eğitim Fakültesi inşaatının A ve B blokları 1999 yılı sonuna kadar tamamlanmıştır. Dış Hekimliği Fakültesi'nin B bloğu 1998, A bloğu 2001 ve Anfi bloğu 2002 yılında hizmete girmiştir. Mühendislik-Mimarlık Fakültesi kullanımına sunulan Fen bloklarından D-2 bloğu 1996, C-1 bloğu 1997, B-2 bloğu 1998 yılında tamamlanmıştır. Ayrıca D-2, C-1 ve B-2 blokları arasında yer alan Ayışığı kafeteryası 1999 yılında hizmete açılmıştır. Edebiyat bloklarından C blok, 2000 yılında İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi olarak hizmete açılmıştır. Aynı yıl laboratuvar bloğunun yapımına başlanmış ve 2002 yılında

bitirilmiştir. Veteriner Fakültesi'nin 1996 - 1998 yıllarında H bloğu ve L bloğu tamamlanmıştır. 1999 yılında ise klinik bloğu (I-J ve K blok) tamamlanmıştır. Ziraat Fakültesi'nin 1996-1998 yıllarında J blok, Dekanlık (A) bloğu ve giriş (B) bloğu tamamlanmıştır. 2001 yılı sonuna kadar ise M blok ve J-M arası bağlantı bloğu hizmete açılmıştır.

Yapımına 1999 yılında başlanılan Yabancı Diller Yüksekokulu binası ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu binası 2000 yılında bitirilmiştir. 2000-2001 eğitim- öğretim yılında açılan Güzel Sanatlar Fakültesi, 1998 yılında bitirilen Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nun bir süre eğitim yaptığı binaya yerleşerek eğitim - öğretime başlamıştır. Ayrıca üniversiteye bağlı Özel Esentepe İlköğretim Okulu 1999 yılında tamamlanmış olup 2000 yılında eğitim-öğretim başlamıştır.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 10. S.Ü. Alâeddin Keykubat Kampüsü, 2000

Güzel Sanatlar Fakültesi için yapılan ek bina 2002-2003 eğitim-öğretim yılında hizmete girmiştir. Çocuk Yuvası'na ait bir binada eğitim-öğretime başlayan ve Rektörlük yönetim bloğunda eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdüren Hukuk Fakültesi, yeni binasına 2002 yılında taşınmıştır. Sosyal Bilimler M.Y.O. binası 2001 yılında tamamlanmıştır. Ayrıca üniversiteye bağlı İhsan Doğramacı Anaokulu 2001 yılında tamamlanmıştır.

İdari bölgede fiziksel değişim

1990-2001 yılları arasında ise Sosyal Bilimler M.Y.O., Rektörlük yönetim binasında eğitim-öğretimi sürdürmüştür. 1978 yılında şehir

merkezinde Zindankale semtinde Fen-Edebiyat Fakültesi bahçesinde bir barakada Atademir Kütüphanesi adıyla hizmet veren Merkez Kütüphane, fakültelerin kampüse taşınmasıyla birlikte binası tamamlanmadığı için 1998 yılında lojmanlara taşınmıştır. Bir yıl sonra inşaatı tamamlanarak bugünkü binasına taşınmıştır (Anonim, 2012b). 1999 yılında bitirilen merkezi oditoryum (Süleyman Demirel Kültür Merkezi) 2001-2002 eğitim-öğretim yılında hizmete açılmıştır. 2002 yılında yapımına başlanılan Arge Merkezi (Teknopark) binası, 2003 yılında tamamlanmıştır.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Dinlenme ve rekreasyon bölgesinde fiziksel değişim

Öğrenci ve personele hizmet veren Gökkuşluğu Alışveriş Merkezi, 1999 yılında inşa edilmiştir. 1996 yılında temeli atılan Stadyum inşaatının 1998 yılında çim futbol sahası tamamlanmış, 1999 yılında tribün inşaatı bitirilmiştir. 19 Mayıs Spor Salonu 2000 yılında tamamlanmıştır. Es-mar Alışveriş Merkezi adıyla açılan şu anda ise Üniversite Matbaası olarak kullanılan yapı 1999 yılında bitirilmiştir. PTT şube binası ve Vakıflar Şube binası ise 1999 yılında hizmete açılmıştır. 2000 yılında temeli atılan Kapalı Yüzme Havuzu 2002 yılında bitirilmiştir.

Barınma bölgesinde fiziksel değişim

Kredi Yurtlar Kurumu'na bağlı Cumhuriyet öğrenci yurt inşaatları 1998 yılında başlamış ve 2000 yılında bitirilmiştir. Üniversite Vakfı tarafından yaptırılan Atatürk öğrenci yurtlarından ilk 2 blok 2000 yı-

linda, ikinci 2 blok 2001 yılında bitirilmiştir. 2001 yılında yapımına başlanan Üniversite Misafirhanesi ise 2002 yılında tamamlanmıştır. Üniversitenin yap-işlet-devret modeli ile yapılan Hilton (Rixos) Oteli'nin açılışı 2002 yılında yapılmıştır.

Ulaşım sisteminde fiziksel değişim

Öğrenci ulaşımı sağlarken kampüs yakınında bulunan Bosna-Hersek Mahallesi'nden kampüs alanına yaya olarak öğrencilerin gelmeye başladığı görülmektedir. Kampüs içinde artan fakülte sayısına bağlı olarak da kampüs içi ulaşım taşıt ve yaya yoğunluğu artmaya başlamıştır. Kampüs içi ulaşım nüfusun artması ile çeşitli ulaşım araçlarının sayılarının çoğalması genel görüntüyü bozmaktadır. Ayrıca bu dönemde üniversite idaresi ring tramvay hattı projesini başlatmıştır ama bu proje uygulanmamıştır.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 11. Alaeddin Keykubat Kampüsü, 1995-2003

(Rektör Prof. Dr. Abdurrahman KUTLU dönemi)

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

4.3.3. Rektör Prof. Dr. Süleyman OKUDAN (2003-2011) döneminde fiziksel değişim

Akademik bölgede fiziksel değişim

Teknik Eğitim Fakülte binası 2003-2004 eğitim-öğretim yılında hizmete açılmıştır. Sağlık Bilimleri

Fakülte binası (Hemşirelik Yüksekokulu) 2005 yılında tamamlanmıştır. Veteriner Fakültesi D blok (öğretim üyesi odaları) inşaatı, Mesleki Eğitim Fakültesi Atölye binası inşaatı ve Ziraat Fakültesi Gıda Üretim Tesisi yapım işi 2005 yılında bitirilmiştir.

Şekil 12. Kampüse Genel Bakış, 2006 (Anonim, 2011)

Hukuk Fakültesi binasına ek olarak, 2005 yılında yapımına başlanan Adalet Meslek Yüksekokulu inşaatı 2006 yılında tamamlanmıştır. Yine İletişim Fakültesi binası başlama tarihi 2005, bitiş tarihi 2006'dır. Hibe yoluyla yapılan Dilek Sabancı Konservatuvar Binası 2007 yılında bitirilmiş ve daha önce bilgi işlem binasında hizmet vermeye çalışan Konservatuvar, yeni binaya 2007-2008 eğitim-öğretim yılında taşınmıştır. Derslik, İnşaat ve Makine Mühendisliği laboratuvarları ile öğre-

tim üyesi odaları olarak tasarlanan Mühendislik-Mimarlık Fakültesi ek bina inşaatı 2007 yılında tamamlanmıştır. 25.000 m² alana sahip Fen Fakültesi Derslik ve 8.500 m² alana sahip İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Derslik inşaatlarına 2007 yılında başlanılmış ve 2009 yılında hizmete alınmıştır. YADAM Ek Derslik binası ve Sosyal Bilimler MYO Ek Derslik binası 2010 yılında tamamlanmıştır. 1984 yılında temeli atılan Selçuklu Tıp Fakültesi Hastanesi 2010 yılında hizmete açılmıştır.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Yapımına 2009 yılında başlanan 15.000 m² kapalı alana sahip Güzel Sanatlar Fakültesi inşaatı 2011 yılında bitirilmiştir. Üniversite vakfı tarafından yaptırılan Özel Esentepe İlköğretim Okulu Ek Derslik inşaatı ise 2008 yılında tamamlanmıştır. Ayrıca 1.600 metrekarelik Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu ek binası hizmete açılmıştır.

İdari bölgede fiziksel değişim

Bilgisayar merkezi (BİLMER) 2004-2005 eğitim-öğretim yılında hizmete açılmıştır. Alaaddin Keykubat Kampüsü'nün güney tarafındaki TGB-1 alanındaki Konya Teknokent Yerleşkesinin 1. Etabına ait inşaatın temeli 2007 yılında atılmıştır. Toplam 14.398 m² kapalı alana sahip 7 bloktan oluşacak Konya Teknokent Yerleşkesinin 1. Etabındaki 6700 m² kapalı alana sahip A1, A2 ve F Bloklardan oluşan Safir Panorama Blokun inşaatı 2009'da kullanıma alınmıştır.

Dinlenme ve rekreasyon bölgesinde fiziksel değişim

2005 yılında Akbank şube binası, 2010 yılında ise İş Bankası şube binası yapılmıştır. Bilgisayar Merkezi, Merkezi Kafeterya ve Kampüs Camii arasındaki alanda çevre düzenlemesi yapılmış olup oturma bankları kullanılmış ve ağaçlandırma gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Ziraat ve Veteriner Fakültesi çevre düzenlemeleri de bu dönemde yapılmıştır. Açık spor tesisleri bölgesine 2010 yılında 2 adet tenis kortu yapılarak hizmete alınmıştır.

Barınma bölgesinde fiziksel değişim

Üniversite Vakfı tarafından yaptırılan Atatürk öğrenci yurtlarından son blok 2005 yılında bitirilmiştir. Ayrıca yurtlar bölgesinde bulunan kafeterya binası 2005 yılında hizmete açılmıştır. 4500 m² kapalı alana sahip ERASMUS Öğrenci Yurdu'nun yapımına 2008 yılında başlanılmış olup 2010 yılında hizmete açılmıştır.

Ayrıca Rixos Hotel bitişiğinde 90.000 m²'lik alanda Üniversite-TOKİ işbirliği ile akademik personele yönelik 2007 yılında bir konut bölgesi yapılmıştır

Ulaşım sisteminde fiziksel değişim

Alaeddin Tepesi ve Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubat Kampüsü arasındaki mevcut 18.736 m'lik hafif raylı ulaşım sistemi güzergahına entegre olarak yaklaşık 3.269 m'lik güzergah 2008 yılında kampüs içerisine eklenmiştir (Şekil 13).

Toplam 3.269 m olan Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubat Kampüsü içi güzergahı kampüs girişinde bulunan tramvay son durağından başlamaktadır. Sırasıyla Gökkuşluğu Alışveriş Merkezi önünden, sosyal tesislerden Mühendislik-Mimarlık, Veteriner, Ziraat Fakülteleri arasından Teknik Eğitim Fakültesi ve YADAM'a ulaşmakta, Fen-Edebiyat, Hukuk Fakültesini takiben tekrar sosyal tesisler binası önüne gelerek eski mevcut güzergâha aynı yoldan katılım sağlamaktadır (Kaya, 2005: 6).

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 13. Kampüs içi Tramvay Hattı (Anonim, 2011)

2009 yılında kampüs çevre yolu ve kampüs giriş kavşak düzenlemesi yapılarak trafiğin buraya yönlendirilmesi suretiyle kampüs ana girişi değiştirilmiş, kampüs içi trafik yoğunluğunun azaltılması ve yaya trafiğinin düzenlenmesi planlanmıştır.

Kampüs şehir merkezi güzergâhında çalışan dolmuşların sayısı 48'dir ve günde her dolmuş toplam

6 sefer yapmaktadır. Dolayısı ile kampüse şehir merkezinden günde 288 adet sefer yapılmaktadır. Alaeddin Keykubat Kampüsü'ne yapılan toplam yolculukların % 50'sinin mevcut raylı sistem ile % 25'inin yaya olarak % 18'inin dolmuşlarla % 3'ünün özel ve ticari otomobillerle % 2'sinin yurt özel servisleriyle % 2'sinin belediye servisleriyle gerçekleştirildiği belirlenmiştir (Kaya, 2005: 12-13).

Şekil 14. Kampüsün Genel Görünümü, 2010

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 15. Alaeddin Keykubat Kampüsü, 2003-2011
(Rektör Prof. Dr. Süleyman OKUDAN Dönemi)

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

4.4. Alaeddin Keykubat Kampüsü'nün Fiziksel Değişiminin Değerlendirilmesi

Akademik bölge

Alâeddin Keykubat Kampüsü'nde başlangıçta akademik öğelerin bir grup halinde toplandığı, buna bağlı olarak Kampüs girişine yakın olarak Tıp Fakültesi Hastanesinin konumlandırıldığı görülmektedir. Üniversitenin büyümesine bağlı olarak yeni fakülteler (Konservatuvar, Güzel Sanatlar Fakültesi), bu yapıyı bozmuştur.

Alâeddin Keykubat Kampüsü'nde birkaç fakülte dışında tüm fakülteler kendi binalarında hizmet vermektedir. Fen, Edebiyat ve İktisadi-İdari Bilimler Fakültesi aynı binayı kullanmakta, Fen Fakültesi için ayrılmış binada ise Mühendislik-Mimarlık Fakültesi yer almaktadır. Mühendislik-Mimarlık Fakültesi olarak planlanan alana ise Yabancı Diller Yüksekokulu, Teknokent ve Teknik Eğitim Fakültesi yapılmıştır. Diş Hekimliği, İletişim ve Sağlık Bilimleri Fakültesi ise Hukuk ve İktisat Fakültesi için planlanan alanda yapılmıştır. İlahiyat Fakültesi yerine Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu; Eğitim Fakültesi - Kız Öğrenci Yüksekokulu yerine ise Mesleki Eğitim ve Hukuk Fakültesi yapılmıştır. Başlangıçta geçici binalarda hizmet vermeye başlayan fakülteler (Diş hekimliği, Hukuk- İletişim Fakültesi, Sosyal Bilimler MYO, Konservatuvar) zaman içinde inşaatları tamamlanan kendi binalarına taşınmışlardır. Son olarak Güzel Sanatlar Fakültesi, 2011 yılı itibariyle kendi binasına taşınmıştır.

Kampüs bünyesinde birçok fakülte binasının (BESYO) yapımı da halen devam etmektedir. Akademik bölgede toplam 372.000 m² kapalı alan bulunmaktadır.

İdari bölge

Merkezde konumlandırılmış olan idari bölge etrafında, akademik bölgenin ve barınma bölgesinin geliştiği görülmektedir. Rektörlük ve onun alt sistemleri Bilgi İşlem Merkezi, Mediko-Sosyal Merkezi, Merkezi Oditoryum, Kütüphane, Kafeterya, Bilgisayar Merkezi gibi binalar kampüsün merkezinde bulunmaktadır. Bu yapıyı 2003 yılında tamamlanan Ar-ge Merkezi (Teknokent) binası bozmaktadır. İdari bölge; Mediko-Sosyal binasında Sağlık Hizmetleri M.Y.O. eğitim-öğretim ve bilgi işlem binasında ise Sağlık-Kültür ve Spor Daire Başkanlığı hizmet vermesi haricinde bu bölgedeki yapıların her biri kendi işlevlerine göre tasarlanmış yapılarıdır. Rektörlük ve onun alt sistemlerinde bazı fakülteler de kendi binalarına taşınana kadar eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmüşlerdir. Ayrıca Kütüphane ve Bilgisayar Merkezi yakınına kurulacak olan Kültür Merkezi ve Müze'nin yapımına başlanılmıştır. İdari bölgede 45.500 m² kapalı alan bulunmaktadır.

Barınma bölgesi

Kampüs alanı içinde yer alan barınma bölgelerini;

- Öğrenci yurtları
- Personel konutları

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

olmak üzere iki grup altında toplamak mümkündür.

- *Öğrenci Yurtları*

Kampüs alanı içinde öğrenci yurtları iki farklı alanda yer almaktadır. Bunlardan yerleşim bölgesinin güneyinde bulunan Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı Alâeddin Öğrenci Yurdu, akademik bölgeden uzak ancak merkeze (750 m) 7.5-8 dakikalık yürüyüş zamanı içinde yer almaktadır. Alaeddin öğrenci yurdu içerisinde yemekhane, ısı merkezi ve spor salonu bulunmaktadır. Diğer yapılardan ayrı olarak çevresi sınırlandırılmış olup öğrencilerin dinlenebilecekleri yeşil alanlar da tesis edilmiştir. Toplam 2.300 öğrenci bu yurttan barınmaktadır.

Diğer alan ise kampüs ana girişine daha yakında bulunan yurtlar bölgesidir. Bu bölgede Kredi Yurtlar Kurumu'na bağlı Cumhuriyet (850 kişi kapasiteli), Atatürk Öğrenci Yurdu (2.150 kişi kapasiteli), Üniversite Misafirhanesi ve Erasmus Öğrenci Yurdu (50 kişi kapasiteli) bulunmaktadır. Bu yapılar, 750 m yarıçapın dışında tasarlanarak akademik bölgeden koparılmıştır. Ayrıca öğrencilerin günlük ihtiyaçlarını giderebilecekleri bir tesis, yurtlar bölgesi çevresinde bulunmamaktadır. Yakın çevrede sadece yapımı 2005 yılında tamamlanan bir kafeterya yer almaktadır.

Yaklaşık 5.500 kişi kapasiteli öğrenci yurtları Alaeddin Keykubat Kampüsü'nde okuyan 60.000'i aşkın öğrencinin sadece %10'una hizmet verebilmektedir. Bu yurtların dışında öğrencilerin konaklama problemine çözüm

olarak Afyonkarahisar yolunun diğer tarafında Bosna-Hersek Mahallesi gelişme göstermiştir. Ev kiralamak isteyen öğrenciler için bir konaklama bölgesidir.

Ayrıca Cumhuriyet Öğrenci Yurdu'nun bitişiğine, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 1.000 kişilik bir öğrenci yurdu yapılmakta ve Üniversite Vakfı tarafından Atatürk Öğrenci Yurdu'na ek bir blok yurt inşaatı da devam etmektedir.

- *Personel Konutları*

Kampüs yerleşim planında kuzeyde ve Konya-Afyonkarahisar karayoluna yakın planlanmış konutlar, ayrı bir çevre oluşturacak şekilde kampüs ana yerleşiminden koparılmıştır. İdari ve akademik bölgeden ayrı tasarlanan bu bölge, kampüs merkezine yürüme mesafesi olarak uzak kalmıştır. Bu bölgede market, kafeterya, çarşı gibi birimler tasarlanmasına rağmen yapılmamıştır. Spor tesisleri yürüme mesafesi (2.000 m) olarak uzak kalmıştır. Bu bölgede 12 bloktan toplam 97 adet lojman bulunmaktadır.

Kampüs merkeze 3000 m uzaklıkta Rixos Hotel bitişiğinde 90.000 m²'lik alanda Üniversite-TO-Kİ işbirliği ile akademik personele yönelik bir konut bölgesi de bulunmaktadır. Bu bölgede 22 blokta 528 daire yapılmış olup bu konut sayısı akademik personelin % 25'ini karşılamaktadır. Barınma bölgesinde toplam 78.500 m² kapalı alan bulunmaktadır.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Dinlenme ve rekreasyon bölgesi

19 Mayıs Spor Salonu, Kapalı Yüzme Havuzu, Stadyum, Açık Spor ve Binicilik Tesisleri akademik bölge dışında, 750 m’den daha fazla uzaklıkta konumlandırıldıkları için öğrenci ve personel tarafından gün içinde kullanımları sınırlı kalmaktadırlar. Yurtlardan gelecek öğrenciler haricinde bu alana ulaşım, yürüme mesafesi olarak uzak kalmaktadır. Bu alanda açık spor tesisleri anlamında 2 adet futbol sahası, 2 adet basketbol sahası ve 4 adet tenis kortu bulunmaktadır.

Akademik bölge içinde hizmet veren spor alanları ise Mühendislik-Mimarlık ve Ziraat Fakülteleri arkasında kalan halı sahalar ile Teknik Bilimler M.Y.O. önünde bulunan halı sahadır. Öğrenci ve personele hizmet veren Gökkuşuğu Alışveriş Merkezi, ana ulaşım aksı üzerinde ancak birçok fakülte için uzak denilebilecek bir konumda yer almıştır. Kampüs alanında yer alan diğer bir öğrenci merkezi olan anfi tiyatro, tören alanı ile Alaeddin Öğrenci Yurdu arasında kalmaktadır. Konumu itibarıyla merkezden kopuktur. Herhangi bir ağaçlandırma ve koruma uygulaması yapılmadığından yıl içinde kullanımı çok azdır. Diğer spor tesisleri ise Alaeddin Öğrenci Yurdu içerisinde bulunan 3000 m² alana sahip spor salonu ile ilköğretim ve anaokulu yanında bulunan 75. Yıl Kapalı Spor Salonu’dur. Ayrıca personel lojmanları içerisinde bir çocuk bahçesi de bulunmaktadır. Dinlenme ve rekreasyon bölgesinde toplam 57.000 m² kapalı alan bulunmaktadır.

Yeşil doku merkez alanda ve belirli yerlerde yoğunlaşmıştır. Yeşil alan çalışmalarının devam etmesi olumlu bir gelişmedir. Ancak geniş arazi yapısı, toprak yapısı, sert rüzgarlar ve yeterli suyun olmayışı yeşil dokunun artırılmasını engellemektedir. Rektörlük, Müh.- Mim., Fen-Edebiyat ve Mesleki Eğitim Fakültesi arasında bir tören alanı yer almaktadır. Ağaçlarla ve yeşil doku kullanımıyla zenginleştirilen bu alan; yarışmalarda, festivallerde, sosyal etkinliklerde kullanılmaktadır. Ayrıca bu tören alanı içerisinde Atatürk, Türk büyükleri ve Kültürün anıtları bulunmaktadır. Kampüs alanında 225.000 m² rekreasyon alanı bulunmaktadır.

Ulaşım sistemi

Genel yerleşimde öğrenci yurtlarının, alışveriş merkezine (1000 m) ve kütüphaneye olan mesafesi (900 m); lojmanların, spor tesislerine (2000 m) ve alışveriş merkezine (900 m) olan mesafesi yürüme mesafesini aşmaktadır. Bu sebeple kampüs içi araç trafiği, kullanıcılar tarafından zorunlu bir tercih olmuştur.

Alaeddin Keykubat Kampüsü’nde ortak tesislerin merkezde konumlandırılmasına rağmen, arazinin genişliği ve yapıların birbirine uzak yerleştirilmiş olması, iç ulaşım ağının çözümünü güçleştirmiştir. 2008 yılından itibaren tramvayın kampüs içinde dolaştırılması bu problemi kısmen çözmüş, ayrıca şehirdeki öğrencinin kampüs içine ulaşımını kolaylaştırmasına rağmen yaya- taşıt ve tramvay trafiğinin kesiştiği görülmüştür.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Kampüs girişini Bosna Hersek Mahallesi girişi ile besleyecek olan Afyonkarahisar karayolu üzerinde bir katlı kavşak düzenlemesi yapılmış olup kampüs ana girişi, öğrenci yurtlarının olduğu karayoluna alınmıştır. Diğer kampüs girişindeki karayolunun tek yönü araç trafiğine kapatılmış ve raylı sisteme dahil edilmiştir. Bu yüzden kampüs bağlantı yollarında yaya ve taşıt yolları yeniden düzenlenmiştir.

Kampüs alanı içindeki diğer bir konu otopark alanlarıdır. Hemen hemen her binanın ön tarafında araçların park etmeleri için belirlenmiş bir alan bulunmaktadır. Fakat Gökkuşuğu A.V.M. ve Tıp Fakültesi arasındaki çift yönlü araç trafiği olan yolun kenarlarına park yapılmakta ve bu durum

yaya ve araç trafiğini engellemektedir. 2010 yılında Selçuklu Tıp Fakültesi'nin faaliyete geçmesine istinaden bina çevresine 40.000 m² açık otopark ve 1 adet helikopter pisti düzenlemesi yapılmıştır. Yerleşkede yaklaşık 120.000 m² otopark alanı ayrılmıştır.

Kampüs içerisinde tariflenmiş yaya aksı oluşumundan söz etmek mümkün değildir. Bunun nedeni taşıt ağırlıklı bir çözümün yapılması ve tramvayın kampüs içerisinde dolaştırılmasıdır. Genelde yayalar, taşıt yolunun kenarlarını yaya yolu olarak kullanmaktadırlar. Tören alanı ile lojmanlar arasında tariflenmiş bir yaya aksı olmasına rağmen tramvayın kampüs içerisinde dolaştırılması bu yaya aksını kesmiştir.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 16. Alaeddin Keykubat Kampüsü, 2011

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

5. SONUÇ

Bu çalışma Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubat Kampüsü örnek alınarak eğitim süreci içinde olabilecek değişim ve büyümeleri incelemeye yönelik olarak yapılmıştır. 1981-2011 yılları arasında Alaeddin Keykubat Kampüsü'nün fiziksel değişimlerin saptaması yapılmış ve ölçütler ışığında değerlendirilmiştir. Buna göre;

- S.Ü. Alaeddin Keykubat Kampüsü Konya şehir merkezine 20 km mesafede, Afyonkarahisar karayolu üzerinde kurulmuştur.
- Kent ile bütünleşebilecek bir konumda olmamakla beraber yerleşke tümüyle kentten kopuk değildir. Yakınındaki ikamet bölgesi Bosna-Hersek Mahallesi'dir.
- İklimin sert özelliklerine rağmen seyrek, yoğun olmayan ve dağınık bir yerleşme modeli öngörülmüştür.
- S.Ü. Alaeddin Keykubat kampüsü'nde bina grupları rastlantısal bir dağılım göstermiştir. Ortak tesisler bir merkez oluşturacak şekilde yerleşmişlerdir. Arazi topoğrafyasından fazla etkilenilmemiştir. Yoğunluk düşüktür. Binalar arasında kalan boş alanlar mikro ve makro gelişmelere imkan vermektedir.
- Arsanın değişik yönlerinde aynı anda yapım sürdürülebilmektedir. Mekansal bütünlüğe uzun bir süreç (30 yıl) sonunda varılmıştır.

- Dağınık yerleşme modeli uygulanmasından dolayı altyapı maliyeti artmıştır.
- Fonksiyonların yaygınlığı nedeniyle birimler arası iletişim güçleşmektedir.
- İç ulaşım ağının çözümünde taşıt ve tramvay kullanımı zorunlu hale gelmiştir.
- Yapıların farklı dönemlerde yapılması ve dağınık yerleşiminden dolayı kampüs için gerekli dokusal karakter ve kampüs imajı oluşmamıştır.
- Eğitim alanları ile konaklama alanları temelde birbirinden ayrılmıştır. Spor alanları, öğrenci yurtlarına yakın yerlerde konumlanmıştır.
- Üniversitelerimizin pek çoğunda görülen öğrenci yurtlarının öğrenci nüfusuna oranla yetersizliği S.Ü. Alaeddin Keykubat Kampüsü'nde de yaşanmaktadır. Kampüste 5.500 öğrencinin barınacağı yurt yapılmış olup yeterli değildir. Yurt inşaatlarının devam ediyor olması ise sevindiricidir.
- Planlamada kampüs içi taşıt yolları akademik ve idari bölgeyi çevreleyerek dışarıdan besleyecek şekilde tasarlanmasına rağmen yaygın yerleşim sisteminin dezavantajı sebebiyle araç trafiği kampüs içerisine zamanla entegre olmuştur. Taşıt yollarının zemin kotu altına indirilmemesi ya da bazı belli noktalarda üst geçitlerin inşa edilmemesi araç trafiğinin yaya trafiği ile kesişmesine neden olmuştur.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

- Yayalar, araç yollarının kenarlarındaki tretuvarları kullanmaktadırlar.
- Kampüs alanı içerisinde çözümlenmesi gereken diğer bir konu otopark alanlarıdır. Birçok bina çevresinde araçlar için park yeri yetersiz gelmekte, yol kenarlarına park yapılmakta ve bu durum araç ile yaya trafiğini engellemektedir. 120.000 m² olan otopark alanının artırılması gerekmektedir.
- Bir üniversite kampüsünde öğrenci sayısının 5.000-15.000 arasında olmasının eğitim kalitesi, maliyet ve yönetim etkinliği açılarından ideal olduğu kabul edilmektedir. Ayrıca 1980 yılında “Kampüs Planlama ve Programlama Araştırması” adıyla hazırlanan raporda 2000 yılında öğrenci sayısının 10.000 olması öngörülmüşken Alaeddin Keykubat Kampüsü’nde öğrenci sayısı 60.000’e ulaşmıştır. Kampüste maliyet düşmesine rağmen eğitim kalitesi ve yönetim etkinliği azalmıştır.
- Kampüsün bir uçtan bir uca, makul süre içerisinde, rahat, kolay ve yorulmadan yürünebilmesi özelliği ile saptanan yaya ulaşımı, Alaeddin Keykubat Kampüsü’nde 2000 metreyi aşmaktadır. Bir kent gibi düşünülen üniversite kampüsünün yarıçapı 800-1000 m olması gerekirken Alaeddin Keykubat Kampüsü’nde bu yarıçap 1350 metreyi bulmaktadır.
- Düşük bina yoğunluğu büyük bir arazi ihtiyacı gerektirse de toplam kampüs alanının 15.400.000 m² olmasından dolayı birimler

arasındaki ilişkiler zayıflamış hem de güvenlik zafiyeti ortaya çıkmıştır.

Bütün bu büyüme ve değişimlerin zaman içinde oluşabileceği göz önünde bulundurularak üniversite, değişebilir ve çok işlevli olmalıdır. Değişken öğrenci sayılarını barındırabilecek ve yeni eğitim ve araştırma yöntemlerine hızlı ve ekonomik olarak uyum sağlayabilecek “büyüyebilir ve esnek” bir yapıda tasarlanmalıdır. Böylece önceden tasarlanmış bir bütünün belirli bir parçalarının, belirli zamanlarda yapımı sonucu, düzenli ve sistemli bir büyüme ve değişim sağlanabilecektir. Bu, geleceğin baştan planlaması demektir ve sonuçta üniversite ne kadar büyürse büyüsün, bütünlüğünü kaybetmeyecektir.

KAYNAKLAR

ANONİM, (1980). Konya Selçuk Üniversitesi Kampüs Planlama ve Programlama Araştırması, TEKSİS Mimarlar ve Mühendislik Hizmetler Grubu

ANONİM, (1987). 1986-1987 Eğitim-Öğretim Yılı Faaliyet Raporu, S.Ü., Konya, s.52

ANONİM, (1988). 1987-1988 Eğitim-Öğretim Yılı Faaliyet Raporu, S.Ü., Konya, s.56

ANONİM, (1989). 1988-1989 Eğitim-Öğretim Yılı Faaliyet Raporu, S.Ü., Konya, s.58

ANONİM, (1990). 1989-1990 Eğitim-Öğretim Yılı Faaliyet Raporu, S.Ü., Konya, s.54-58

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter
ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

ANONİM, (1991). 1990-1991 Eğitim-Öğretim Yılı Faaliyet Raporu, S.Ü., Konya, s.58

ANONİM, (1992). 1991-1992 Eğitim-Öğretim Yılı Faaliyet Raporu, S.Ü., Konya, s.67

ANONİM, (1994). 1993-1994 Eğitim-Öğretim Yılı Faaliyet Raporu, S.Ü., Konya, s.54

ANONİM, (1995). 1994-1995 Eğitim-Öğretim Yılı Faaliyet Raporu, S.Ü., Konya, s.53-57

ANONİM, (2011). <http://wowturkey.com/forum/viewtopic.php?t=13229>, **03.05.2011**

ANONİM, (2012a). http://www.turav.org/yenisite/viewpage.php?page_id=23, **09.09.2012**

ANONİM, (2012b). <http://www.kutuphane.selcuk.edu.tr/tarihce.htm>, **12.09.2012**

ANONİM, (2015). <http://selcuk.edu.tr>, **30.07.2015**

ÇETİNSAYA, G., (2014). Büyüme, Kalite, Uluslararasılaşma: Türkiye Yükseköğretimi İçin Bir Yol Haritası, Yükseköğretim Kurulu Yayın No:2014/2, ss.22-23

ÇINAR, E., (1998). Üniversite Kampüs Planlaması ve Tasarımı Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, ss.39-40, 43-44

DOĞAN, H., (2005). Evrenkent Yerleşkeleri ve Kent Yaşamındaki Önemi Örnek Olay: İnönü Üniversitesi, II. Ulusal Üniversite Yerleşke Planlaması ve Çevre Düzenlemesi Çalıştayı, 9-10 Haziran 2005, Kahramanmaraş.

ERKMAN, U., (1990). Büyüme Ve Gelişme Sorunları Açısından Üniversite Kampüslerinde Planlama ve Tasarım Sorunları, İTÜ Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, İstanbul, s.28

GÜRÜZ, K., & ŞUHUBİ, A.M., & ŞENGÖR, C., & TÜRKER, K. V & YURTSEVER, E., (1994). Türkiye’de ve Dünya’da Yükseköğretim, Bilim ve Teknoloji, TÜSİAD yayınları, İstanbul, s.57

KAYA, A., (2005). Selçuk Üniversitesi Alaaddin Keykubat Kampüsü Hafif Raylı Ulaşım Sistemi Uygulama Projesi ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya, ss.1,6,12-13

KERR, C., (2001). The Uses of the University, Harvard University Press

NAMAL, Y. & KARAKÖK, T., (2011). Atatürk ve Üniversite Reformu (1933), Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, Zonguldak, ss.27-29

NITSCHKE, A., (1970). Universitäten im wandel, H. Linde, Hochschulplanung, Band 1 (Werner Verlag GmbH, Stuttgart), s.15

ÖTKEN, İ., (2003). Bir Yüksekliğin Öyküsü, Selçuk Üniversitesi Rektörlüğü Basın Müşavirliği, Konya, ss. 13,14,15,16,18

SEMİZ, Y., (1999). Selçuk Üniversitesi’nin Tarihi, Düünden Bugüne Konya’nın Kültür Birikimi, Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya, ss. 321-400

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

SÖNMEZLER, K., (2003). Modern Mimarının Kentsel Deney Alanı: Üniversite Tasarımı, Doktora Tezi, M.S.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, ss.9,34

TEKELİ, İ. (2010). Tarihsel Bağlamı İçinde Türkiye’de Yükseköğretim ve YÖK’ün Tarihi, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, Ankara, s.131

TİMUR, T., (2000). Toplumsal Değişme ve Üniversiteler, İmge Kitabevi, İstanbul, s.361

TURNER, P. V., (1990). Campus: An American Planning Tradition, The Architectural History Foundation/MIT Press series, no.7, ss.47,140-141

TÜREYEN, M., (2002). Yükseköğretim Kurumları-Kampuslar, TasarımYayınGrubu, İstanbul, s.11

WİSSEMA, J. G., (2009). Üçüncü Kuşak Üniversitelerine Doğru: Geçiş Döneminde Üniversiteleri Yönetmek, Özyeğin Üniversitesi, İstanbul

YILDIZOĞLU, M. Z., (2006). Üniversite Yerleşkeleri Fiziksel Gelişim Planlaması ve Tasarımı: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, ss.44-45

Yazar Notu: Bu çalışma 2012 yılında yapılan “Kampüslerde Fiziksel Değişim Üzerine Bir Araştırma: Selçuk Üniversitesi Aladdin Keykubat Kampüsü Örneği” isimli yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezinden yararlanılarak üretilmiştir.

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

EXTENDED ABSTRACT

The quality and numbers of universities in our country are increasing with an increasing acceleration day by day shows that we have to pay attention and spend more time and effort on this issue. Some of the reasons are the complexity of their structure, their importance on country's life and high costs. Everything from a classical education to the acquisition of the simplest non-intellectual skills has found a place in the educational structure that stretches from great universities and traditional colleges to teachers' colleges. Technology, urbanisation, international causes and national ambitions have led people as a society to give a special place to higher education. Whether as a requirement for survival or simply as a means to the next plateau on to which a maturing civilisation must scramble, we have to commit ourselves to using colleges and universities for training all our professionals, conducting much of our pure research and providing the main body of community, state and national leadership. This idea have to be a priority and the most important principle to deserve to be a contemporary nation in the following centuries. Universities are high-cost investments with big and complex structures. They are social institutions who play an important role in the balanced distribution of human infrastructure and the services of higher education and scientific research to the whole country and contribute to territorial and regional development. Universities which are large-scaled educational and cultural investments to function for long periods of time are considered as pioneer institutions in social advancement today. With these qualities, they are in constant development and change in the face of social and universal developments. Universities whose changes and developments in the future are not thought in the planning phase are not only unable to fulfil their tasks properly but these institutions whose foundations require huge financial resources may also cause great damages to the national economy. Therefore, the concept of growth and change must be considered as an issue requiring long-term projections in university planning. These factors (changeability and growability) have an important role not only in the design of new universities but also in the development of existing universities' physical planning and the regulation of their relationships with the cities they are located in or the settlements in their surroundings. Within this study, the changes occurred in the university campuses within the process, the factors leading to these changes, and the reflection of these changes on the organizational structure of the campuses were researched; and all these factors were evaluated by sampling with observation and detection study done in Aleaddin Keykubat Campus of Selçuk University. In order to examining the subject systematically, directing concepts were thought to be presented necessarily. Within this context, First of all the university concept and historical develop-

MTD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2015 Sayı: 06 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2015 Issue 06 Autumn Winter

ID:71 K:99

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

ment of universities from the beginning to nowadays were examined. Since the growth and change is one of the most important factors which should be thought in university campus design or should be in campuses, the subjects of growth and change in campuses have been emphasized. In the study made in Aleaddin Keykubat Campus chosen as sampling area, change plans of the campus during the serving periods of the rectors were revealed, analysis were made according to function regions, and the last situations of the changes occurred between 1981-2011 were detected and noted in the plans, and an evaluation was made. As a result of these evaluations, it was detected that necessary textural character and campus image were not created, spatial integrity was reached at the end of a long period (30 years), using vehicles and trolleys for the solution of internal transportation network was become compulsory; parking area and dormitory capacity were not sufficient in the Aleaddin Keykubat Campus in which widespread accommodation model was used.